

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії ІД АТУ
д.т.н., проф. **Сергій КЮРЧЕВ**
24 березня 2025 р.

ПРОГРАМА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ
з історії України
щодо вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

ПРОГРАМА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ з історії України

Тема 1. Вступ до історії України

Історія України як наука. Загальна періодизація. Джерела з історії України.

Тема 2. Стародавня історія України

Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Трипільська культура. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян.

Тема 3. Київська держава

Розселення східнослов'янських племінних союзів (поляни, древляни, сіверяни, волиняни, уличі, тиверці, білі хорвати). Руська земля. Утворення Київської держави (Русі-України). Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність князів/княгині: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князювання Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. «Руська правда». Правління Ярославичів (Ізяслав, Святослав, Всеволод). Князювання Володимира Мономаха та його сина Мстислава Великого в Києві. Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Київської держави. Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської держави (Русі-України). Поширення писемності. Розвиток культури й освіти Київської держави (Русі-України).

Тема 4. Галицько-Волинська держава. Монгольська навала.

Об'єднання Галицького Та Волинського Князівств. Князювання Данила Романовича. Монгольська Навала На Південно-Західні Землі Русі. Галицько-Волинська Держава За Нащадків Данила Романовича. Розвиток Суспільно-Політичного Та Господарського Життя. Культура Галицько-Волинської Держави.

Тема 5. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - перші половині XVI ст. Кримське ханство.

Боротьба Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхід українських земель до складу інших держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. «Велике князівство Руське». Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення українського козацтва. Соціально-економічне життя. Розвиток культури та освіти.

Тема 6. Українські землі у складі Речі Посполитої (др. пол. XVI ст.)

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х років. (К. Косинського та С. Наливайка). Братський рух. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти.

Тема 7. Українські землі в складі Речі Посполитої (пер. пол. XVII ст.).

Зміни в соціально-економічному житті. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства і Османської імперії. Козацькі повстання 1620-1630-х рр. «Ординація Війська Запорозького...»

Тема 8. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького сер. XVII ст.

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.

Тема 9. Українські землі наприкінці 50-х - у 80-ті рр. XVII ст.

Гетьманування І. Виговського, Ю. Хмельницького. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.

Тема 10. Українські землі наприкінці XVII - у першій половині XVIII ст.

Гетьманування І. Мазепи. Північна війна і Україна. Повстання під проводом С. Палія (1702-1704 рр.). Гетьманування І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» (1734-1750 рр.). Розвиток культури та освіти. Києво-Могилянська академія.

Тема 11. Українські землі в другій половині XVIII ст.

Гетьманування К. Розумовського. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Гайдамацький та опришківський рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II та українські землі. Розвиток культури, науки, освіти.

Тема 12. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Початок українського національного відродження. Кирило-Мефодіївського братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.

Тема 13. Західноукраїнські землі в складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністрова». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848-1849 рр. Діяльність Головної руської ради (1848-1851 рр.). Перший досвід парламентської діяльності.

Тема 14. Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст.

Розвиток освіти, науки, літератури, мистецтва, архітектури. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.

Тема 15. Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст.

Події Кримської війни 1853-1856 рр. на українських землях. Реформи 1860-1870-х роках і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Журнал «Основа». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1876 рр.). Братство тарасівців.

Тема 16. Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії в др. пол. XIX ст.

Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація національного руху та утворення перших політичних партій. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».

Тема 17. Культура України в другій половині XIX – на поч. XX ст.

Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театального мистецтва. Українські підприємці-благодійники.

Тема 18. Наддніпрянська Україна в 1900-1914 рр.

Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Просвіти». Посилення національного гніту в 1907-1914 рр. Земельна реформа П.Столипіна та її вплив на Україну.

Тема 19. Західноукраїнські землі у складі Австро-угорської імперії у 1900-1914 рр.

Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель.

Тема 20. Україна в Першій світовій війні

Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на українських землях. Діяльність австрійської та російської адміністрацій у Галичині та Буковині. Українські січові стрільці (УСС).

Тема 21. Українська революція 1917-1918 рр.

Революційні події в Україні в 1917 - на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення українців. Універсали Української Центральної Ради (УЦР). Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки (УНР). Проголошення радянської влади. Перша війна радянської Росії з УНР; Проголошення незалежності УНР.

Тема 22. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918-1921 рр.)

Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу. Конституція УНР. Гетьманський переворот. Українська Держава. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Акт Злуки УНР та ЗУНР. Прихід до влади Директорії. Друга радянсько-українська війна. Окупація військами Антанти півдня України. Повстання М. Григор'єва. Денікінський режим в Україні. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Перший «Зимовий похід» Армії. УНР. Варшавська угода між УКР та

Польщею. Польсько-радянська війна на території України.

Тема 23. Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921-1928 рр.)

Голод у південних губерніях УСРР. Антицерковна кампанія. НЕП в УСРР. Входження УСРР до складу СРСР. Політика «коренізації» в УСРР («українізація»). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження

Тема 24. Утвердження тоталітарного режиму в 1929-1939 рр.

Форсована індустріалізація, суцільна колективізація, ідеологізація суспільного і культурного життя України. Культ особи. Масові репресії. Згорання українізації. Антицерковна кампанія.

Тема 25. Західна Україна в 1921-1939 рр.

Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Суспільно- політичні рухи, радикалізація політичного життя в 1930-х рр. Карпатська Україна.

Тема 26. Україна під час Другої світової війни (1939-1945 рр.)

Початок Другої світової війни. Приєднання Західної України, Південної та Північної Бесарабії та Північної Буковини до УРСР. Напад нацистської Німеччини та її союзників на СРСР. Оборона Києва, Одеси, Севастополя. Причини поразок Червоної армії на початку війни. Нацистський окупаційний режим. Голокост. Рух Опору. Вигнання нацистських окупантів з території України. Завершення Другої світової війни.

Тема 27. Україна в перші повоєнні роки (1945 - на початку 1950-х рр.)

Участь УРСР зовнішній політиці Радянського Союзу. Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова. Голод в Україні 1946-1947 рр. Радянізація західних областей України. Розгортання ідеологічних кампаній (боротьба з «українським буржуазним націоналізмом», «низькопоклонством перед Заходом», «безродними космополітами» тощо). Культура і наука.

Тема 28. Україна в умовах десталінізації (1953-1964 рр.)

Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950-1960-х рр.: припинення масових репресій, часткова реабілітація. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Спроби реформування управління промисловістю та сільського господарства, соціальної сфери. Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 – на початку 1960-х рр. Культура і наука.

Тема 29. Україна в період загострення кризи радянської системи (1965-1985 рр.)

Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 - початок 1980-х рр.). Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Здобутки і проблеми соціальної сфери. Культура і наука. Опозиційний рух.

Тема 30. Розпад радянського союзу та відродження незалежності України (1985-1991 рр.)

Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Політичні реформи. Формування багатопартійності, створення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР. Декларація про державний суверенітет

України. Акт проголошення незалежності України. Проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України.

Тема 31. Становлення України як незалежної держави.

Початок державотворчих процесів. Вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Затвердження державної символіки. Ухвалення Конституції 1996 р. та змін до неї. Приватизація. Лібералізація цін. Грошова реформа. Майнова диференціація суспільства. Початок державотворчих процесів. Особливості соціально-економічного розвитку. Україна у системі зовнішньополітичних відносин.

Тема 32. Творення нової України.

Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Анексія Росією Криму. Російсько-українська війна. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС Для громадян України. Культура, наука, спорт та релігійне життя в незалежній Україні.